

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 12 czerwca 2017 r. sygn. akt II W 600/16 apelacje wnieśli: oskarżyciel posiłkowy i jego pełnomocnik.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zarzucił orzeczeniu:

- obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. (w zw. z art. 8 kpw), która miała istotny wpływ na treść wyroku, a polegającą na przekroczeniu przez Sąd I instancji zasady swobodnej oceny dowodów z zeznań świadków: J. S., Ł. S., S. L., W. H. oraz K. Ł., a przez to dokonanie tej oceny w sposób dowolny, a nie swobodny, co doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy;
- obrazę przepisów postępowania, a to art. 39 § 1 zd. 1 k.p.w., a także art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 70 § 5 k.p.w., która miała istotny wpływ na treść wyroku, a polegającą na niedopuszczeniu oraz nieprzeprowadzeniu wnioskowanych przez oskarżyciela posiłkowego dowodów w postaci: fotografii przedstawiających złośliwe i dokuczliwe zachowania obwinionych względem pokrzywdzonego oraz jego matki w liczbie 29 szt. (wniosek dowodowy z dnia 9 stycznia 2017 r. sprecyzowany w piśmie z dnia 20 stycznia 2017 r. oraz wniosek dowodowy z dnia 13 lutego 2017 r. sprecyzowany w piśmie z dnia 16 lutego 2017 r.) wraz z opisem, wniosku o zwrócenie się do Komendy Miejskiej Policji w R. o nadesłanie kserokopii notatników służbowych funkcjonariuszy policji podejmujących interwencje na posesji przy ul. (...) w R. dnia: 1 listopada 2012 r., 31 grudnia 2014 r., 1 stycznia 2015 r. i 23 września 2016 r., wniosku z dnia 13 lutego 2017 r. o zwrócenie się przez Sąd do Straży Miejskiej w R. o przedłożenie lub ewentualne doprecyzowanie informacji na temat interwencji funkcjonariuszy, pisma oskarżyciela posiłkowego do (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. z dnia 27 lutego 2017 r. oraz informacji (...) z dnia 2 marca 2017 r., co doprowadziło do wydania przez sąd wyroku opartego na stanie faktycznym ustalonym o wybiórczo i dowolnie skompletowany przez Sąd materiał dowodowy w sprawie, przez co stan faktyczny sprawy został ustalony błędnie;
- błąd w ustaleniach faktycznych, który miał decydujący wpływ na treść wyroku, a polegający na przyjęciu przez Sąd, że zachowanie obwinionych polegające na głośnym zamykaniu drzwi i okien nie są czynami nacechowanymi złośliwością, a przez to uznanie przez sąd, że obwinieni nie działali z zamiarem bezpośrednim kierunkowym dokuczenia pokrzywdzonemu, co doprowadziło do ich uniewinnienia, w sytuacji gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie uzasadnia przyjęcie tezy przeciwnej;
- błąd w ustaleniach faktycznych, który miał decydujący wpływ na treść wyroku, a polegający na przyjęciu przez Sąd, że zachowania obwinionych względem pokrzywdzonego, inne niż trzaskanie drzwiami, a które przedstawiane były przez oskarżyciela posiłkowego oraz świadków w toku całego postępowania, nie są czynami nacechowanymi złośliwością, a przez to uznanie przez Sąd, że obwinieni nie działali z zamiarem bezpośrednim kierunkowym dokuczenia pokrzywdzonemu, co doprowadziło do ich uniewinnienia w sytuacji, gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie uzasadnia przyjęcie tezy przeciwnej;
- błąd w ustaleniach faktycznych, który miał decydujący wpływ na treść wyroku, a polegający na przyjęciu przez Sąd, że żadna ze stron nie kwestionowała wykazu interwencji Straży Miejskiej i Policji w sytuacji, gdy oskarżyciel posiłkowy oraz jego pełnomocnik wielokrotnie zgłaszali, że przedkładane przez wymienione powyżej organy wykazy interwencji nie są kompletne i nie odzwierciedlają wszystkich podejmowanych faktycznie czynności funkcjonariuszy policji i Straży (...) na posesji przy ul. (...) w R..

W oparciu o powyższe zarzuty pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Oskarżyciel posiłkowy zarzucił orzeczeniu:

- naruszenie praw procesowych;
- błędne ustalenie faktów wykroczenia;
- przekroczenie swobody oceny zeznań świadków obwinionych przez sędziego;
- stronniczość sądu bezpodstawne odrzucenie dowodów oskarżyciela posiłkowego;
- nie uwzględnienie wniosku o rozszerzenie wniosku o ukaranie, a zgłoszone przez oskarżyciela posiłkowego oraz jego pełnomocnika;
- przekroczenie obowiązku Sądu, który to Sąd miał dochodzić wyłącznie ustalenia nagannego zachowania obwinionych, a nie ciągłego niemal na każdej rozprawie drobiazgowego analizowania życia prywatnego świadka J. S.;
- błędy logiczne, merytoryczne i przeinaczenia uzasadnienia wyroku.

W oparciu o powyższe zarzuty oskarżyciel posiłkowy wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i zmianę kwalifikacji prawej.

Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu obu apelacji stwierdził, iż w zakresie sformułowanych w nich wnioskach oraz istoty zarzutów są one bezzasadne i na uwzględnienie nie zasługują. Apelacje zostaną omówione łącznie.

Sąd I instancji zgromadził w sprawie pełny materiał dowodowy nie wymagający poszerzenia ani uzupełnienia. Poddał go też wnikliwej ocenie zgodnej z dyspozycjami art. 7 k.p.k. Na podstawie prawidłowo ocenionych dowodów ustalił stan faktyczny nie popełniając w tym zakresie żadnych błędów.

Jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną reguły z art. 7 k.p.k., jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionych oraz jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (tak m.in. postanowienie SN z dnia 18 grudnia 2012 r., III KK 298/12). Istotne jest, by przeprowadzona przez sąd meriti ocena pozostawała w zgodzie z regułami poprawnej oceny dowodów, a z taką sytuacją niewątpliwie mamy do czynienia na kanwie niniejszej sprawy.

Jest przy tym oczywiste, że dysponując sprzecznymi dowodami, sąd nie może ustalać faktów na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ponieważ wynikają z nich odmienne wnioski. Sąd może ustalać fakty tylko na podstawie części dowodów, którym dał wiarę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2008 r., IV KK 484/07; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2007, II AKA 55/07, KZS 2007/5/44). Oparcie ustaleń faktycznych na części dowodów nie stanowi obrazy art. 410 k.p.k. o ile zostało poprzedzone dokonaniem przez sąd oceny wszystkich dowodów ujawnionych na rozprawie głównej zgodnie z art. 7 k.p.k. W pełni należy podzielić argumentację Sądu I instancji co do analizy i oceny zebranego i ujawnionego materiału dowodowego.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z dwiema grupami dowodów. Z jednej strony są to dowody wskazujące na sprawstwo obwinionych w popełnieniu wykroczenia z art. 107 k.w., z drugiej strony są też dowody przeciwne. Fakt że ustalenia faktyczne czynione były przez Sąd w oparciu o dowody niekorzystne z punktu widzenia oskarżyciela posiłkowego nie oznacza, że sąd dopuścił się obrazy przepisów postępowania. Należy jednak w tym miejscu zdecydowanie przypomnieć, że nie stanowi naruszenia przepisów prawa procesowego, dokonanie oceny materiału dowodowego przeprowadzonego lub ujawnionego na rozprawie w sposób odmienny od subiektywnych oczekiwań

stron procesowych. Trzeba przy tym wyraźnie podkreślić, że odrzucenie przez Sąd pewnych dowodów w końcowej ocenie, przy jednoczesnym uwzględnieniu innych dowodów, stanowi uprawnienie Sądu dokonującego ustaleń faktycznych z pełnym uwzględnieniem zasady swobodnej oceny dowodów. Swoje stanowisko i podjęte rozstrzygnięcia Sąd meriti bowiem dokładnie przedstawił oraz przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach wyroku zgodnie z wymogami art. 424 k.p.k., sporządzone przez Sąd Rejonowy uzasadnienie zaskarżonego wyroku w sposób należyty wyjaśnia podstawy faktyczne orzeczenia wskazując, na fakty i okoliczności, które zostały udowodnione oraz określa - szczegółowo je opisując - dowody na których oparto przedmiotowe ustalenia, a także wymienia powody, które legły u podstaw uniewinnienia obwinionych od popełnienia zarzucanego im wykroczenia.

Obowiązek nałożony na przewodniczącego rozprawy w ramach art. 366 § 1 k.p.k. obejmuje tylko wyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy. Oczywiście kwestia, jakie okoliczności są "istotne", jest ocenna, jednakże ewentualne naruszenie art. 366 § 1 k.p.k. musi być oceniane przez pryzmat dokonanych ustaleń faktycznych. Innymi słowy, należy odpowiedzieć na pytanie, czy niewyjaśnienie danej okoliczności mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne i czy gdyby ją wyjaśniono, to te ustalenia mogłyby być inne. Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy wspomnianego przepisu bowiem przeprowadził bardzo obszerne postępowanie dowodowe, a dowody wnioskowane przez oskarżyciela posiłkowego nie miałyby wpływu na treść rozstrzygnięcia. Nie można też z faktu, iż Sąd I instancji nie uwzględnił część wniosków dowodowych oskarżyciela posiłkowego doszukiwać się stronniczości referenta, bowiem wiele wniosków zostało uwzględnionych.

Swoje ustalenia Sąd Rejonowy oparł na wyjaśnieniach obwinionych. Natomiast zeznania oskarżyciela posiłkowego i jego matki uznał za niewiarygodne aczkolwiek nie w pełnym zakresie. Wywody przedstawione w pisemnym uzasadnieniu skarżonego orzeczenia, zasługują na pełną aprobatę Sądu odwoławczego.

W tej sytuacji nie zasługiwały na uwzględnienie zarzuty zawarte w apelacjach, które w istocie zmierzały do zakwestionowania wyroku uniewinniającego.

Uwzględniając jednak treść zebranych w sprawie dowodów, Sąd odwoławczy nie podziela zarzutów o rzekomym błędzie ustaleń faktycznych, który zachodzi, gdy treść dokonanych ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd nie odpowiada zasadom rozumowania, a błąd mógł mieć wpływ na treść orzeczenia. Zarzut nie jest bowiem uzasadniony, gdy (jak w niniejszej sprawie), sprowadza się do samego kwestionowania stanowiska Sądu meriti, czy do polemiki z jego ustaleniami. Natomiast sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom Sądu odmiennego poglądu nie wystarcza do stwierdzenia, że Sąd Rejonowy popełnił istotny błąd ustaleń faktycznych. Zarzut taki powinien wskazywać nieprawidłowości w rozumowaniu Sądu w zakresie istotnych ustaleń, a tego skarżący w wystarczającym stopniu nie zdołali uczynić (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 lutego 2013 r. sygn. akt II AKA 261/12).

Strona przedmiotowa wykroczenia z art. 107 k.w. polega na złośliwym wprowadzeniu w błąd lub innym złośliwym niepokojeniu w celu dokuczenia innej osobie. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący dokonał analizy dowodów i prawidłowo ustalił, iż obwinieni swym zachowaniem nie wyczerpali znamion czynu z art. 107 k.w. Niewątpliwym w przedmiotowej sprawie jest fakt, iż między stronami faktycznie istnieje konflikt, jednakże okoliczność ta nie przesądza o tym, iż po stronie obwinionych wystąpił zamiar złośliwego niepokojenia pokrzywdzonego Ł. S. ani innych osób poprzez głośnie zamykanie drzwi i okien. Obwinieni normalnie korzystali z drzwi i okien i naturalnym jest, że jest to słyszalne natomiast nie czynili tego w sposób, który mógłby dokuczyć pokrzywdzonemu. Rozważenie zmiany kwalifikacji prawnej nie było możliwe z uwagi na granice określone opisem czynu zwartym we wniosku o ukaranie.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do podważenia prawidłowego toku procedowania Sądu Rejonowego, uznając tym samym rozstrzygnięcie Sądu za słuszne i prawidłowe.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 119 k.p.w. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., w tym o wysokości zryczałtowanych wydatków w sprawach o wykroczenia za postępowanie przed sądem drugiej instancji. Z uwagi na fakt, że apelacje zostały wywiedzione tylko przez oskarżyciela posiłkowego i jego pełnomocnika wniosek obrońcy

o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obwinionych kosztów postępowania odwoławczego nie zasługiwał na uwzględnienie.